

YENİ MERSİN

GÜNDELİK SİYASİ HABER FİKİR GAZETESİ

Prag 24 [Havastan]— Çek seferberliğine karşı Hinlayn nesrettiği beyannamede hiçbir Almanın bu davete icabet etmeyeceğini ve bir Almanın bir Alman kurşun atmayacağı nı bildirmiştir.

Sahibi ve Umum Nesriyat Müdürü	Pazar
FUAD AKBAŞ	25
İdare yeri	EYLÜL
Yeni Mersin Basımevi - Mersin	1938
Sayı 5 kuruş	Yılı: Sayı
Telefon No. 82	11 3101

Çekoslovakya seferberlik ilân etti

Fransa dün ihtiyatları topladı

Çekoslovak seferberliği yarın tamamlanacak

Harp?

Alman orduları Çekoslovak hududunda toplandı

Harp tehlikesi gene bütün dehşetle ortaya çıktı

Almanya mütemadiyen akın akın asker ve bombardıman tayyaresi gönderiyor

Münih 24 (Havas muhabiri bildiriyor) Bir taraftan Godesbergde Hitler Çemberlayn görüşmelerine devam edilirken diğer taraftan da Münih'ten Sazburga giden yollardan akın akın asker sevkıyatı yapılmaktadır. Münih garından bu sabah 4 tren Çekoslovakya hududuna hareket etmiştir. Bu trenlerde zırhlı otomobiller, kamyonlar ve toplar bulunmaktadır.

Bu sabah hava bombardıman filoları Münih üzerinden uçarak hududa gitmişlerdir.

Çekoslovakya'da seferberlik yapıldı

Prag 24 (Radyo) Cumhurreisi Beneş dün gece 40 yaşına kadar olan bütün vatandaşlara şamil olmak üzere Çek kuv-

Çek istihkâm taburları hudutlarda harıl harıl tahkimat yapıyorlar

vetlerinin seferberliğini emretmiştir. Havas muhabirinin öğrendiğine göre seferberlik 26 Eylül pazartesi günü temamlanacaktır. Çek hudutlarında müteaddit istihkâm taburları harıl harıl tahkimat yapmaktadır.

Fransada mı seferberlik ilân ediyor

Berlin 24 (Radyo) Alman ajansının Paris'ten öğrendiğine göre 24 Eylül tarihinde bütün subay ve yarısubayların kıtaya iltihak etmeleri emredilmiştir. Bunlar 2 ve 3 numaralı fişleri alarak mürettep mahallerine derhal iltihak edeceklerdir.

Diğer taraftan aynı ajansın bildirdiğine göre Fransa bu günlerde bir kısım ihtiyat efradı da silâh altına çağırılacaktır.

Hitler Çemberlayne bir muhtıra verdi

Südetler mintakasını derhal işgal etmek istiyor

Sovyetler Birliği Lehistan'a bir ültimatım verdi

Hitlerin talebi

İngiliz elçisi tarafından Prag hükümetine bildirildi

Henüz cevap alınmadı

Godesberg mülâkatının neticesi çok karanlık

Godesberg 24 (Radyo) Havastan: Çemberlayn-Hitler arasında yapılmakta olan mülâkatın dünkü safhası üç saat sürmüştür. Negredilen resmi tebliğde: Almanyanın Südet Almanları için katı hattı hareketini tesbit eden muhtıranın Çemberlayne tevdi edildiğini bildirmektedir.

teklif Prağa bildirildi

İngiliz başvekil Çemberlayn Hitlerin muhtırasını Prağa tevdi etmeyi kabul etmiş ve muhtıra bu sabah İngiliz orta elçisi tarafından Prag hükümetine verilmiştir. Çekoslovak hükümetinin bu muhtıraya vereceği cevap merakla beklenmektedir.

Hitler işgalde acele ediyor

Siyasi mehafilde tasrih olduğuna göre: Hitler her türlü kararlardan evvel Südetler mintakasının Almanyaya hem hudut olan kısımlarının Alman askerî kıtaatı tarafından derhal işgal edilmesini ileri sürmüştür. Çek hükümeti henüz cevap vermemiştir.

Godesbergden dönüş

İngiliz başvekil Çemberlayn bu akşam saat 19.37 Godesberg mülâkatından dönmüştür. İngiliz büyük elçisi Sir Nevil Henderson ile maiyetindeki diğer şahsiyetler de aynı zaman Petersberge dönmüşlerdir. Otelin önünde uzun zamandanberi bekleyen halk İngiliz başvekilini gerek giderken gerek dönüşünde hararetle bir surette alkışlamışlardır.

Otelin holünde gazeteciler İngiliz başvekilini hararetle alkışlarla karşılamışlardır.

Çemberlayn apartmanına gitmeden önce İngiliz gazetecilerle görüşmüştür.

Protokol şefi-Fon Dörnberg

Sonu ikincide

Godesberg'de Mülâkat

Bir sarsıntı geçirdi Hitler Beneşin mutlak istifasını istedi

Godesberg 24 (Radyo) Royter bildiriyor: Hitler-Çemberlayn mülâkatı dün bir inkıta tehlikesi geçirmiştir. Hitler Çekoslovakya'da intizam temin edilmedikçe müzakerele devamını manasız olduğunu söylemiş ve Çemberlayn'den Cumhurreisi Beneş'in de bu intizamsızlıkta büyük mesuliyeti olduğundan istifa etmesini istemiştir.

Çemberlayn Beneş'in istifa etmesi teklifini katıyette reddetmiş ve fakat intizamın temini için Çek hükümetine bir telgraf çekmiştir.

Lehistan

Çek hududunda tahşidat haberi tekzip etmezse

Pakt feshedilecek

Çek-Leh hududunda yeni bir hâdise oldu

Moskova 24 (Radyo) Potemkin Moskova'daki Leh maslahatgüzarını kabul ederek Lehistan-Çekoslovakya hududunda Leh kıtaatının toplandığına dair olan haberler Lehistan hükümeti tarafından resmen tekzip edilmediği takdirde Sovyetler birliğinin Kânunvevel 922 tarihli ademi tecaüz paktının Sovyetlere tahmil ettiği mecburiyetlerin feshedilmiş addedileceğini bildirmiştir.

Lehistan izahat vermiyor

Maslahatgüzar Potemkinin bu şifahlı notasına Lehistan hükümetinden şu cevabı almıştır: 1- Devlet müdafaası itibarıyla muhassıran Lehistan'a ait olan bu meselede Leh hükümeti

Sovyetler birliğine izahat veremeye mecbur değildir.

2- Leh hükümeti muahedenin kendisine tahmil ettiği vâci belere vakit ve sadıktır.

Maslahatgüzar aynı zamanda demarştan dolayı Sovyet hükümetine hayret izharı emrini de almıştır.

Varşova 24 (Radyo) Polonya hükümeti bir demarş yaparak Çek hükümetinden Leh ekalliyetlerine de Südetlere verilen hakların verilmesine dair olan 21 Eylül tarihli notaya cevap istemiştir.

Prag derhal bu notaya cevap vermek imkânı olmadığını bildirmiştir.

Hudutta bir çarpışma

Prag 24 (Radyo) Polonya-Çekoslovakya hududunda Çek askerleriyle halk arasında dün gece bir çarpışma olmuştur. Leh liler hudut üzerinde toplanmış Çek askerleri bunları dağıltmaya davet etmiştir. Asker silâh kullanmak mecburiyetinde kalmış 2 Lehli ölmüş 10 kişi yaralanmıştır.

hitlerin hedefi

Rütenden Okranyaya bir koridor tesis etmektir

Bu maksatla Romanyayı da toprak fedakârlığına davet etmesi beklenebilir

Paris 24 (Radyo) Selâhiyetler mahfellerden beyan olduğuna göre Hitler, Çekoslovakyanın müstakbel hudutlarına müttaallık İngiliz, Fransız ve Alman garantilerine müttaallık Çemberlayn'nin teklifini kabul etmemektedir. Aynı mahfellerde bunun manası, Almanya Südetleri ilhak ettikten sonra da tevessü etmek istediği ve tevessü için iyi bir saha olan merkezî Avrupada Fransa ile İngilterenin bir gûna alâkalarını tanınamamak şeklinde tefsir edilmektedir.

Son dakika

Godesberg 24 [Havas bildiriyor] Hitler-Çemberlayn mülâkatı sona ermiş Çemberlayn dönmüştür. Çemberlayn beyanatında vaziyetin ümitsiz olduğunu söyleyecek değildir. Fakat Hitler esas olarak sureti tesviye planını kabul etmediğinden vaziyet gerçikliğini muhafaza etmektedir.

Varlığına güvenen Hatay hükümeti

Af ilân etti

Yüzlerce mahkûm ve mevkuf tahliye edildi

Aftan yalnız divanı harp mahkûmlarile ihtilâs suçluları istifade edemediler

Antakya 23 (Hususî muhabirimizden) Yüksek varlığına güvenen adil idare ve enerjisine dayanan Hatay hükümeti meclisin verdiği selâhiyete istinat ederek af kanununu nesretmiştir.

Adliye Vekili B. Cemil Yurtman, Dahiliye ve Millî Müdafaa Müsteşarı B. İnanet Mursaloğlu Antakya ve İskenderun hapishanelerine giderek tahliye işine bizzat nezaret etmişlerdir. Adliye Vekili Hatay devletinin adaletini tebarüz ettiren mühim bir nutuk söylemiştir.

Halk taşkın sevinç içinde bayram yapmaktadır. Aftan istifade eden yüzlerce mahkûm tahliye edilmiştir.

Hatay hapishanesinde divanı harp mahkûmlarıyla ihtilâs suçlarından başka bütün mahkûm ve maznunlar tahliye edilmiştir.

Af kanununun metni

Hükümetçe nesredilen af kanununun metni şudur:

Madde 1 — Hatay Millet Meclisinin teşekkül tarihi olan 2-9 1938 tarihine kadar umumî ve hususî kanun ve kararnamelerle yazılı kabahat efdâlieden maznun veya mahkûm olanlar affedilmiştir.

Madde 2 — Zimmet ve ihtilâs ve adam öldürmek cürmüyle, abzüğab, ve nehbûğarat ve ada biumumiye aleyhinde işlenen cürümler müstesna olmak üzere —Sonu ikincide —

Suriye liderleri istediklerini söylesinler

istiklâl alınmadı

Şam hükümetine verilen selâhiyetler hediye hükmünde

Yüce komiser Dö Martel böyle söylüyor

Berut 23 (Hususî muhabirimizden) — Ho Komiser Kont Dö martel «Elbark» gazetesinin muhabirini kabul ederek Suriye muahedesi hakkında sorduğu suallere şu cevapları vermiştir:

— Suriye muahedesine ek olarak ekalliyetler ve askerî işgal meselesi konulmadan tasdikine imkân yoktur.

Şam hükümetine bu gün hediye gibi verilen selâhiyetler muahede tasdik edilmeden tekkemmül edemez.

Bazı Suriye ricalı, muahede tasdik edilmiş edilmemiş Suriye nin müstakil bir hükümet sayı lacağını ve kendilerinin bunu tatbik etmediklerini söylüyorlar. Bunlar istediklerini söyle sinler sözle bir şey çıkmaz. çün kü Suriye Fransız ordusunun işgali altındadır.

Alman mahfellerinin bildirdiğine göre Fransa çemberlaynın barış teşebbüsünü bozuyormuş

Çek hâkimiyetinin sarsılması cenubi doğu Avrupasına katıyen tesir etmiyecek

Berlin 23 "Radyo." — Yarı resmi kaynaktan aşağıdaki tebliğat yapılmaktadır:

Bir Fransız ajansı, Romanya politik mahfellerinde gûya bizi telâkkiler mevcut olduğu hakkında bir haber yaymıştır. Berlin politik mahfelleri bu haberin Çek meselesine İngiltere tarafından barış teşebbüsünü bozmak için çıkarıldığı bildiril mektedir.

Fransız ajansı, Çek hakimi yetinin sarsılmasının cenup doğu Avrupasında çok vahim neticeler doğurabileceğini Çekos

lovakya'dan sonra ilk tehlikeye girecek milletin Romanya olduğunu ve Almanyanın Romanya petrol ve bugdayını istemekten hâli kalmıyacağını ve bu yayılmanın Lehistan ve Yugoslavyaya da tehdit edeceğini kaydetmiştir.

Devlet reisinin tetkikleri

Hatay devlet reisi B. Tâyfur Sökmen beraberinde Türkiye mümessili orta elçi Cevat Açıkalın olduğu halde bu gün Ordu köylerinde bir tetkik gezisi yapmışlardır.

Şimdi nasyonal sosyalist Almanya Çekoslovakya hükümetinin hattı hareketinden sonra iki memleket münasebetlerin hakkındaki düşüncesini hiç bir zaman gizlemediği gibi Avrupa'nın diğer doğu ve doğu cenup devletleri hakkındaki dostluk hislerini de gizlemediği.

Üçüncü Hamle

Sayın Başbakanımız üçüncü ve dört senelik programını ana hatlarını gazetelere tebliğ etti. Program, son 1 ikinci teğrin nutkunda yeni hükümetin faaliyet mevzuu ve istikametlerini tayin eden Şefimiz tarafından tasvir olunmuştur.

Yeni program dört esas üsüne kurulmuştur:

- 1 - Yeni fabrikalar,
- 2 - Madenler,
- 3 - Nankliyat,
- 4 - Ziraat endüstrileri.

Bunlara Ankaradaki memur meskenleri meselesinin kısmen hallini temin eden inşaat planı ilâve edilmiştir.

Yeni sanayileşen memleketlerden birinin yüksek bir şahsiyeti de miş ki; - Siz de bizim gibi uzun bir gecikmeyi telâfi için şüra ile sanayileşmeye mecbursunuz. Bu o kadar kolay birşey değildir. Siz de bizim gibi yaptıklarımızdan bir çoklarını yıka cak yeniden yapacaksınız. Bu yanılma masraflarını göze al mak lâzım!

Halbuki bizler fabrika yık mak değil kurduğumuz fabrikaları genişletmek veya sayılarını artırmak mevkiinde bulunuyoruz. Uzun uzun hesap emeksin zin ve gerek toprak gerek piyasa samızın imkânlarını bin kere ölçüp tartmaksızın hareket etmedik ve edemeydik: Çünkü milli kudretleri son derece titiz bir tasarruf hissiyle kullanmak zarurundayız. Memlekette her şey yapılmak lâzım ve hepsi tarafımızdan yapılacaktır.

Yeni Türkiyenin sanayileş me ve diğer her türlü ekonomik teşebbüsleri işte bu sebepledir ki, hem içeride hem dışarda sarsılmaz itimat uyandırmıştır. Hükümet bir teşebbüse giriştiği zaman millet onun mutlaka başarılacağını bilir ve dışarı alem bu teşebbüsün milli ihtiyacı ve kudretlerle ölçülü olduğuna kanaat eder. Dikkatli hesaplama ve muvaffakiyetli hareketlerimiz başlangıçta Türkiye havasını kalın bir sis tabakası gibi tamamen kapamış olan şüphe ve tereddüdün izale etmiştir.

Üçüncü hamleye bir sene müddet kısaltarak başlıyoruz. Program tahakkuk ettiği devirde 80 milyonluk büyük bir kısmı memlekette sarfolunacak her hafta kalkmış iş ve kazancı artacaktır. Program tatbik olunup bittikten sonra Türkiyenin ekonomik endüstriyel kudreti, refahı ve ancak buurlara mütenasip olursa itimat edilecek olan milli müdafaası artacaktır. Atatürk devletinin inşaat davasının bir kısmı daha halledildikten başka, beynelmilel itibar ve nüfuzu yeni bir inkişaf bulacaktır.

Hükümetlerin müsbet faaliyet programları daima nikbinlik ve şevk verirler. Fakat eğer bu programlar daha evvelkilerinde yüzde yüz muvaffak olmuş olan idarelerin pişkin tecrübelerinin de mahsulü iseler bu nikbinlik ve şevke hiç bir kuru hayal hissi katılmaz ve herkes 1942 sevesi Celâl Bayar hükümeti programını tahakkukundan sonra alacağı yeni umran ve hareket manzarasında görür.

Üçüncü hamlemizi ilk ikisinden daha kolay daha zahmetsiz olarak başaracağız. Şüphesiz 942 de yeni Türkiyenin işi bitmiş olmayacak, bilakis o kadar kadar yaptıklarımızın daha bir kaç mislini yapmağa derhal hazırlanmak zarureti hissedilecek. Fakat çalışma ve muvaffak olma stajımızı galiba artık tamamlamış olacağız ki milli kalkınmanın asil olan sermayesi budur.

A. R. Atay

Şehir Ve Memleket Haberleri

Her köye bir muallim verilecek

Açılan kurslardan çok iyi neticeler alındı

Önümüzdeki yıl muhtelif vilâyetlerde yeniden eğitim kursları açılacak

Köy öğretmenini yetiştirmek maksadıyla iki yıldan beri açılan köy eğitim kursları bu yılki faaliyetini tamamlamış ve yeniden 5 yüz eğitmen yetiştirilmiştir.

Kültür Bakanlığı köy kalınmasına büyük bir ehemmiyet vermekte ve işi başarmak için yeniden mühim tedbirler almaktadır. Öğrendiğimize göre köy okulları ve köy eğitimini meşgul olmak üzere ilk tedrisat direktörlüğü gibi bir "köy eğitmeni direktörlüğü" kurulacaktır. Bunun direktörlüğüne de ilk tedrisat direktörü İsmail Hakkı Tonguç'un getirilmesi muhtemeldir.

Bugün Türkiye dahilinde mecburi çağında bulunan çocuk nüfusunun yüzde on ikisi hesaba 1,800,000 ni bulmaktadır. Bunlardan 308 bin şehir ve kasabalardaki tam teşkilât beş sınıflı ilk okullarda 370 bin çocuk da köylerde üç sınıflı okullarda okutulmaktadır. Bunlardan başkır tahsil çağında bulunup da okutulmayan çocuğun sayısı bir milyonu aşmaktadır. Yapılan istatistikler okutulmayan çocuğun ekseriyetini köylerdeki çocukların teşkil ettiğini meydana çıkarmaktadır.

İlk tahsil çağında bulunan çocukları okutmak üzere bulunan ilk okul öğretmenlerinin 6,800 şehir okullarında 6950 si de köy okullarındadır. Yani muallim kâfi değildir. İşte bu sebeple mecburi ilk tahsil çağında bulunan çocukları okutmak üzere köy öğretmenini yetiştirmek mecburiyeti vardır.

Her yıl öğretmen okullarının verdiği mezunlar olacak şekilde bir okullarına yetebilecek miktarda olduğu için Anadolunun birçok vilâyetlerindeki köylerde öğretmensiz kalmaktadır. Köyle ri bu vaziyetten kurtarmak üzere kendi köyünden öğretmen yetiştirmek teşebbüsü muvaffakiyetli neticeler vermiştir. Şimdiye kadar; Kocaeli, Edirne, Kırsehirli, Ankara, Afyon, Kars, Erzurum, Gümüşhane, Erzurum, Tunceli, Eskişehir ve Elazığda olmak üzere on iki yerde köy eğitimini yetiştirmek kursları açılmıştır. Bu kurslardan şimdiye kadar 561 mezun alınmıştır. Yeni mezunlar bir teğrinivel den itibaren iş başına getirilecektir.

Önümüzdeki seneden itibaren de bu kurslara ilâveten başka vilâyetlerde on kurs daha açılacaktır.

Adana klüpleri

Lik maçlarını Mersin'de yapacaklar

Adana stadyumunun yeniden inşası dolayısıyla maç yapamayan Adana klüpleri lik maçlarını Mersin stadyumunda yapmaya karar vermişlerdir. Seyhan sporla Toros spor bu gün stadyumda lik maçının ilkini yapacaklardır.

Adanada at koşuları

Yarış ve islah encümeni namına Adana sonbahar at koşuları ilk teğrin ayının 9 ve 16 ncı pazar günlerinde yapılacaktır.

İdman Yurdu deniz kolu

Mersin İdman Yurdu deniz mevsiminin geçmesi dolayısıyla deniz kortunu kapamış ve kış sporlarına başlamak üzere bozkurt caddesindeki yeni binasına taşınmıştır.

Yarın kutlanacak olan dil bayramı Programı

Halkevi başkanlığından:

- 1 - 26/9/938 tarihine rast gelen Pazartesi günü Altıncı Dil Bayramı onuruna Şehir bayrakları süslenecektir.
- 2 - Pazartesi günü sabah saat (6-12-15) de Evimizde bulunan Amplifikatör vasıtasıyla Yoğurt pazarında ve gümrük meydanındaki oparlörle müzik dinletilecek ve Dil Bayramının önemini anlatan söylevler verilecektir.
- 3 - Törene saat (17) de Evin üstkat salonunda başlanacaktır.
- a - İstiklâl marşı (Orkestramız tarafından)
- b - Kurultay marşı (Orkestra ile genç grubu tarafından)
- c - Dil Devriminin önemini ve öz dilimizin bütün dillerin kaynağı olduğu hakikatını canlandırarak ve Ana Dil davası üzerinde Yurttaşları aydınlatacak bir söylev (Dil, Edebiyat kolumuz üyelerinden Faruk Ediz tarafından)
- d - Gençler tarafından öz dilimizle yazılmış manzumeler okunacaktır.
- 4 - Saat (18) de İstanbuldan Dil Kurumu tarafından verilecek söylevler Ev salonundaki Radyomuzla ve Alanlardaki oparlörle dinlenecektir.

izmi

Toprak ofis teşkilatı yapılıyor

İzmir (Hususî) - Yeni teşkil edilmiş Toprakofiz izmir şubesini tesis ve burada şimdiye kadar Ziraat bankasının idare edilmiş olan devlet buğday işlerini tesellüm etmek üzere şehrimize bir heyet gelmiştir.

Heyeti ziraat bankası müdür muavini olan B. Hamit ve B. Şakirle idare meclisi azasından B. mahmut ve müşavir B. Atıfın mürekkeptir.

Heyete iktisat vekâleti teşkilâtlandırma bürosu reisi B. Servet riyaset etmektedir. İzmirde tesis edilecek şubeye müdür tayin edilen Bay Cevat ta heyetle bir bialikte gelmiştir.

Teşkilâtlandırma bürosu reisi Bay Servet dün üzüm kurumu müdürü Sinop sayıyı Bay İsmail Hakkı veral ile birlikte Tarıf müesseselerini ve şarap fabrikasını ziyaret ederek tetkiklerde bulunmuştur.

Ardıye ücretleri

Ankara 23 «Hususî» Gümrük Vekâleti muayenesi ifa ve muamelesi ipka edildiği halde kaldırılmayan esyadan 100 kiloda 3 kuruş ardıye ücreti alınmamasını bir tamimle alâkadarlara bildirmiştir.

Meteoroloji istasyonu

Kışla caddesinde Atatürk parkı karşısında belediye için kurulmuş bir meteoroloji alet parkının açılmasına karar verilmiş ve belediyeden istenilen park yeri belediyece bu iş için verilmiştir.

Pazarlıksız satış kanununun tatbiki

Yarın İstanbul ticaret odasının toplantısı yapılacak

izahname Vekâletten vilâyetlere gönderildi

Ankara «Hususî» - Pazarlıksız satış kanununun 1 teğrini evel cumartesi gününden itibaren Ankara, İstanbul ve İzmir şehirlerinde tatbikine başlanacaktır. Bu kanunun ne suretle tatbik edileceğine dair Vekiller heyetine kabul edilen kararname ile bu kararnameye ait bir izahname de Ankara, İstanbul ve İzmir vilâyetlerine gönderilmiştir.

Tatbikatın tam bir intizam içerisinde cereyanı için iki aydaşından evel İstanbulda mühim toplantılar yapılacaktır. Bu toplantıların birincisi 26 Eylül pazartesi günü İstanbul Ticaret ve

Sanayi odasında olacak ve bu toplantıya İstanbul alâkadar dairesinin ve matbuatın mümessilleri ile kanunun kendilerine şomulu olan tüccar ve esnaf mümessilleri iştirak edeceklerdir. Bu ilk umumî toplantıdan sonra müteskip günlerde bu kanunun kaidelerine teğmil edildiği ticaret şubesinin mümessilleri de ayrı ayrı toplanarak kendilerine izahat verilecektir. Bu içtimalarda bulunmak üzere içtihat umum müdürü Mümtaz Rek, bir kaç güne kadar İstanbulda hareket edecektir.

Kanunun tatbik olunacağı İzmirde de bu toplantılara mümessiller çağırılmıştır. Tatbikatın intizamı ve sarsıntısız cereyanı alâkadarların tenvir için bütün lâzım olan tedbirler alınmıştır.

Üç vilâyete gönderilen izahname tatbik kararnamesindeki başlıca esaslar geniş tarzda izahlanmaktadır. Alâkadarlarla yapılacak temaslardan sonra tevazzüh edecek vaziyete göre mühim veya noksan görülen noktaları ayrıca tevzih edilecektir.

Kararname tatbikatından alınacak neticelere göre, kararname hükümlerinin halen pıazarlıksız satış kanun abkâmı halinde kalan mümesseslere ve ya satış müesseselerine de teğmil yahut da halen kararname hükümleri dahilinde alınan mümesseseler ve satış maddeleri alınan mümesseseler ve satış maddeleri üzerine yapılması lâzımla telâkki edilen tedbirler hakkında ki müteallâhın da keza vekâletle bildirilmesi vilâyetlerden istenmiştir.

Dış Haberler

Tiyençinde Japonlarla Fransızlar arasında ihtilâf

Bütün kıtaatın iştirakile yapılan taarruz da Çinliler mühim muvaffakiyetler kazandılar

Tokyo, 23 a.a. - Tiyençinde Japon ve Fransız makamları arasında bir mesele zühur etmiştir. Bir Japon zabiti ile bir küçük zabıt ve bir şoför imtiyazlı min takanın 40 kadar Fransız polisinin fena muamelesine maruz kalmışlardır. Hâdisenin sebebi gelip gitme nizamnamesi hakkındaki ihtilâf zühurundan neşet etmiştir.

Çinlilerin bir muvaffakiyeti Hankov, 24 (Radyo) - Çin umumî karargâhının çarşamba akşamı neşredilen bir tabliğinde ezümle şöyle deniliyor: Bütün kıtaatın iştirakile üç gün devam eden bir muharebeden sonra Japonlara Yangtze üzerinde bir kale olan Tien-Sa-Seng önüne atıya muvaffak olduk. 700 ölü veren Japonlar doğu şimaline doğru çekilmişlerdir.

Milletler Cemiyeti asamblesi

Sivil ahalinin bombardimanını takbih etmek istedi

Fakat başta Lehistan olduğu halde bir çok aza buna iştirak etmediler

Cenevre, 23 a.a. - Hava bombardimanlarına karşı sivil ahalinin himayesi hakkında Milletler Cemiyeti asamblesinin silâhsızlanma komisyonunda yapılan müzakereler bu gün bitmiştir.

Arjantin delegesi bu mesele için enternasyonal bir mukavele ile tanzim edilmesi lâzım geldiğini ve gelecek Amerika ittihadı konferansının Lima'da bu işle de meşgul olacağını söylemiştir.

Sovyet delegesi Maiski, Sovyetler birliğinin bu meselede hayale kapılmadığını, zira icap eden teminatın istihsaline be-

men hemen imkân olmadığını bildirmiştir. Uruguay delegesi, hava muharebesini insanî bir şekilde soka cak her tedbire hülûmetinin ihtihaka amâde bulunduğunu kaydetmiştir.

Lehistan delegesi muayyen bir vaziyette kapalı bir şekilde dahi icap eden bir karar suretini kabul edemeyeceğini söylemiştir.

Felmenk delegesi, mesele için sadece teğkil mahiyetindeki ileri geçen her türlü demarstan sakınılmasını tavsiye etmiştir. Nihayet bir karar sureti kâleme almak üzere bir tahrir komitesi teşkil edilmiştir.

Filistinde dehşet gittikçe artıyor

Araplarla İngilizler arasında şiddetli çarpışmalar oldu

Kudüs, 24 (Radyo) - Dün Araplarla İngiliz asker ve polisi arasında Tiberias civarında mühim bir müsademe vuku bulmuştur. Araplar evelâ çekilerek takviye almışlar sonra yeni bir müsademe daha olmuştur. Resmî bir tebliğe göre dört arap ölmüş tür. Rahel civarında iki arap ve bir yahudi cesedi bulunmuştur. Gazde bir İngiliz neferi

ağır surette yaralanmıştır. Resmî bir tebliğe göre, araplar son günlerdeki teğkifatı protesto için Hayfa'da umumî grev ilan etmişlerdir.

Araplar Jeriko polis merkezine ziyle posta ve gümrük binalarına ateşe vermişlerdir. Hobron civarında bir arap ölmüştür. Nablus yakınında bir arapla oğlunun cesetleri bulunmuştur.

Japonya

Cenevrenin Çin işine karışmasını istemiyor

Tokyo 23 a.a. - Hariciye nazırı, Ugaki Milletler Cemiyeti Umumi kitabı Avenola bir teğrat çekerek Japon hükümetinin Milletler Cemiyeti mukavelesinde derpiş edilen usulle rin Çin - Japon ihtilâfının mahkul ve adilane bir şekilde halli ne müsait olmadığı kanaatinde bulunduğunu bildirmiştir.

Hitlerin talebi

- Birinciden artan - Bağvekil odasına kadar refakat etmiştir.

Çemberlayın beyanati

Çemberlayın beyanatta bulunarak demiştir ki:

«Bütün alâkadar tarafların, çekoslovakya'daki vaziyet müzakerelerinin ilerlemesini bozacak bir mahiyet almayacak veçhile hareket etmeleri çok lâzımludur.»

Bağvekil, nizamın muhafazası ve hâdiseler tevhit edecek m

Varlığına güvenen Hatay hükümeti

- Birinciden artan - cünha ve cinayet efalinden marun, mütehim ve mahkûm olanlar affedilmiştir.

Madde 3 - 2 inci maddede zikredilen adam öldürmek cürümlerle, ahzûgash ve nehbûğarat adabı umumiyeye aleyhinde işlenen cürümlerden maznun ve eyleyen mütehim olanlar hakkındaki kibat ve bu cürümlerden mahkûm olanlar hakkındaki hükümler infazı tecil edilmiştir.

Madde 4 - 3 üncü maddede ahkamından istifade edenler, teğcil müddeti içinde aynı nevide veya daha ağır bir cürüm işledikleri takdirde haklarındaki teğcil kararı mürtefi olur. ve eyleyen yeni cürümlerden dolayı haklarında umumî hükümler dahilinde takibat yapılır, ve mahkûm olanların eski mahkûmiyet müddetlerinin bakiyesi infaz edilir.

Madde 5 - Cürümlerden tevelli hukuku şahsiye ve minata müteallik davalar için kanunun şomulu dahilinde girilmi hyette hareketten içtinap edilmemesini tavsiye etmiştir. Hitler İngiliz başvekilinin Dresden otelinin holünde avcı mis ve Ribentrop otomobile katılarak teğyi etmiştir. Otomobile İngiliz ve Alman bayrakları ile kiliği bulunuyordu.

Dünyada Neler oldu Neler oluyor

Mısırda yeni bir eğlence yeri

Mısır Akdenizin diğer memleketleri gibi, hariçten seyyah celbetmek ve dahildeki eenebi ve yerli zenginlere yeni tenezzüh mahalleri temin eylemek için yeni yeni sahalırları imar etmektedir.

Mısırın şarkı gibi garbi da çöldür. Bu çöilde ve civarında ki tabiatın bütün sehavetini gösterdiği yerlerde neler oldu ğunu yalnız Sünusilere karşı harp edenler biliyorlardı. Şimdi, Mısır bu çöülü baştanbaşa birinci sınıf otomobil yolu ile teçhiz etmektedir. İskenderiyedeki yerli ve eenebi zenginler ve hariçten gelen seyyahlar için bulunmaz bir gezinti yeri açılmış oluyor. Kral Faruk bile halka örnek olmak üzere otomobil ile bu yollarda gezecek ve Bingazideki İtalyan hududuna gidecektir.

Şimdilik yol Mersa Matruba kadar uzamıştır. Oradan Sollum'a kadar temdid edilecek, burada Tunus ve Mısır hududları arasındaki bütün Akdeniz sahilini takip eden malûm İtalyan askeri otomobil yolu ile birleştirilecektir.

Sollum ile Mersa Matruba arasındaki plajlar dünyanın en güzel banyo mahallerinden sayılıyor. Buralarda mükemmel modern otel tesisatı vücutte getirilmiştir.

Banyo mevsimi martta başlar. İlkbaharda bu havali de büyüyen nebat ve çiçekler Avrupada enderdir. Bütün Avrupa seyyahları için Akdenizin cenubunda yeni bir eğlence yeri meydana gelmiş oluyor. Bundan Mısır iktisaden büyük menfaatler temin edecektir.

Ağaçlara dair

Yer yüzünün en büyük ağaçları Tasmanyada, Velington dağının eteklerinde bir nehir kenarındadır.

Bu ağaçlar bir cins Okalipüstür. Bunlardan birini kes tiler ve ölçtüler. Boyu 90 metreydi. Kökünden ilk dala kadar 67 metre idi. Gövdesinin kutru 9 metre 20 idi.

Başka bir ağacın gövde muhiti de 31 metre idi. Bu gövdeyi kucaklayabilmek için yirmi kişinin yan yana dizilip kol açmaları lazımdır.

90 metre boyundaki ağaç kesilecek olursa 46886 kilo

odun verirmiş,

Meksikada bir dinamit ağacı vardır. Bu ağacın elma büyüklüğünde yemişleri vardır bu yemişler sıcağı görünce müthiş bir taraka ile patlıyor.

Bu yemişleri bayram geceleri fişek gibi patlatıyorlar. Yaramaz mektep çocukları da Meksikada silah oyunu ve şakası çok olduğundan bazan mektebe getirilipocağın yanına bırakıyorlar ve yemişler patlayınca sınıfta panik oluyor.

Dinamit ağacının yemişleri başka hiç bir işe yaramadığı için tohumuna kimsenin rağbet ettiği yok.

Süngerilikte yeni bir adım

Temizlikte, sanayide ve bir çok mühim işlerde kullanılan sünger bir hayvan nebati olup deniz dibinde yetişmektedir. Bunun çıkarılması pek tehlikelidir. Her sene Akdenizdeki adalarda ve sahillerde bir çok dalğış sünger çıkarılmağa çalışırken ölüyor.

Denizin dibinde tabii olarak biten süngerler gelişigüzel büyüdüğünden bir sıfakta de ğildir. Ekseriya içleri kum ve taş doludur.

Bunların birbirinden fark sız olarak şekilde olmak, hem de temiz ve kumsuz bulunmak üzere el ile sünger yetiştirmek imkanı olup olmadığını araştırmakta idiler. Bu maksadla

Antil adalarından Bahamada bir kaç sene evvel denizin sığlık yerlerinde bir çok tarla lar vücutte getirip kesilmiş süngerleri hususî yataklara gümmüşlerdi.

Son günlerde yapılan ted kıkatta İngilizler hem aynı büyüklükte ve büyüdükları görülmüştür.

El ile yetiştirilen bu süngerler aynı boyda ve aynı şekilde oldugu gibi temizdir. Bahama adalarında yapılan tecrübe muvaffakiyeti neticeler verdiğinden şimdi bütün İngiliz imparatorluğunun müsaid yerlerinde el ile sünger yetiştirilmesine çalışılması kararlaştırılmıştır.

Müze

Altanburgen şatosu oyun kağıdları müzesi haline sokuldu.

Bu müz de tu güne kadar çıkarılmış olan her eins iskan bil kağıdı teşhir edilecek.

İskambil kağıdılarile oynanan beş yüz cins oyun vardır. Bu oyunlar da müzede gösterilmektedir.

Mezhepler

Jakonyada sentoizma, hris tianizma budizma diye üç din vardır.

Bunlardan başka 800 mezheb mevcuttur. Bu mezhepler,

Çinde

Çinin bazı yerlerinde, ye meğe davetli olanlar, yemek esnasında kemikleri omuzlarının üstünden arkaya atarlar. Oralarda kemikleri tabağın kenarına koymak ev sahibine hakaret telâkki edilir. Kemikleri yere atmak, ev sahibinin onları derhal süpürtecek adam ları olduğuna delildir.

salıklarına maddî mükâfatlar dağıttığından salıklar çoktur.

Dahiliye Nezareti, zabıta ya bütün bu mezheplerin ilganı emretti.

İsviçre bankaları altınları ni saklıyorlar

İsviçre milli bankasının altın ihtiyat akçeleri Alp istihkâmlarında hususî surette yapılmış olan gizli kasalara taşınmıştır.

Zurichteki bankalardan biri de müselah kuvvetlerle Cenevredeki mahzenine 300 milyon Türk lirası değerinde ki altın ve diğer tevdiatı yollamıştır.

İngilterede senede 1000 kız kayboluyor

İngilterede senede bin kadar kız kaybolmaktadır, Skotland Yard, kaybolma vakalarının seneden sene ye artmasından dolayı halkı bir endişeye düşmüştür.

Bu kızlardan bir kaç yüzü her sene varyete artisti ünvanile İngiltereden kaçırılmaktadır Bu kızların haddi zatında cenubi Amerika ve Avrupadaki beyaz kadın ticareti yapanların oyuncuğu oldu ğuna ihtimal vermektedir.

Kızlardan bir çoğu sillerile gavga ederek kaçıp gitmektedirler. Bazılarında aşk da sukutu hayale uğramaktan mütevellit bir hayâl kırık lığı ile başka şehirlere gidip çalıştıkları tahmin olunmaktadır.

Sekiz atlı arabalar

Tren otobüs otomobilden önce şehirler arasında sekiz atlı büyük arabalar işlerdi.

Almanya bu arabaları yeniden ihya etti

Baviera Saksonya ve Palatmoda seyyahlar ağaçlıklı güzel görümlü yollarda sekiz at koşulu büyük arabalarla seyahat ediyorlar.

Arabaların karoserisi eski zamanlardaki gibidir, ancak iç tarafları modern yapılmıştır. Rahat koltuklar elektrik ve tekerleklerde lastik var.

Maden kömüründen toprak altında gaz alınıyor

Sovyetler birliği hükümeti 1931 senesi bidayetindemaden kömüründen toprak altında iken gaz alınması hakkında bir karar almış ve bu iş için hususî bir teşekkül vücutte getirmişti

Bu sene dünya teknik tarihinde ilk defa olarak bir en düstri fabrikasının kazanları Donetz havzasında gorlovka maden kömürünün toprak altındayken ihraç edilen gazile çalışmıştır.

Maden kömüründen toprak altındayken gaz çıkarılması keyfiyeti gerek bizzat gaz çıkarılması bakımından, gerek bilâhara gaz türbinleri yolu ile gazın elektrik enerjine tahvil bakımından, mühim tassaruf temin eylemektedir. Daha şimdiden gaz istimali sebebinden elektrik enerjisinde yüzde 30 ilâ yüzde 40 ucuzluk müşahade olunmuştur.

Bir milyon tonluk konvan siyonel mahrukat çıkarılması

MERSİN PİYASASI

24-9-938

Pamuklar	Ku.	S.	Ku.S.
Klevlant	35		
Dağmal	28		
Kapı malı	27		
Koza	5,		
Kırma	yok		
Kozacı parlağı	26,		
Buğday - Çavdar			
Sert anadol	5		
Yumuşak	5,,50		
Yerli buğdayı			
Çavdar	3,,50		
Anadol yulaf	yok		
Arpa			
Anadol	3,62,5		
Yerli alivre yeni M.	3,42,		
Nohut ekstra	5,50		
Fasulye	6,12,5		
Yulaf yerli	3,20		
Mercimek şark	4,		
Sahlep	130		
Tatlı çoğen	18		
Balmumu	73		
Cebri	10	11	
Susam	15,75		
Yapağı			
Siyah			
Şark	46	47	
Anadol	46,50		
Aydın siyah	51		
Yıkamış yapak	80		
Güz yunu	65		
Konya malı tiftik	85		
Yozgat	110		
Keçi kılı	47	48	
» dabağ	25		
Pirinçler			
Birinci nevi mal	22		
İkinci nevi mal			
Çay	260	280	
Kahve	110		
Badem, çekirdek			
İçeri			
Tatlı badem içi	90	95	
Acı » »	55	60	
Acı çekirdek	35		
Urfa Yağı	90	100	
İçel »	70		

YENİ MERSİN

Nüshası 5 Kuruştur	Türkiye	Hariç
Abone		
Şerait	İçin	İçin
Seneşik	1200 Kr.	2000 Kr.
Altaylık	600	1000
Üç aylık	300	500
Bir aylık	100	Yoktur.
Resmî ilânın satırı	10	
Kurustur.		

Dünyanın en uzun tüneli

İtalya ile İsviçreyi birbirine bağlayan Simplon tünali dir. Uzunluğu takriben 20 kilometredir. İtalyadaki Appanine tüneli takriben 18 bu çuk kilometredir. Ondandır Sengotar tüneli gelir.

Deve Kuşunun sür'ati

Deve kuşunun dairevi bir şekilde koşmak gibi badalaca bir âdeti olmasa, en süratli atlar bile bu hayvana yetişemezler.

Zencilerde beyazlar gibi kızarırlar

Zenciler de beyaz insanlar gibi teassürün sevkile kızarırlarsa da, renklerinin siyah olmasından dolayı belli olmaz Bu kırmızılık ancak hususî âletlerle meydana çıkar. için 2650 işçiye İüzüm görüldü ğü halde, bunun gazinin alınması takdirinde İüzümlü işçi miktarı, aynı miktar mahrukat için 600 dir.

İlan

Gayri mamul Muhammen vahit fiyatı
M3. D3. kental Cinsi Lira K.
897 00 0 Çam ağacı 5 03
10764 „ odunu 0 13

1-İçel vilayetinin Gülnar kazası dahilinde baskı ormanından 897 metre mikâp çam ağacı ve 10764 kental çam odunu satışa çıkarılmıştır.

2- muhammen bedeli kerestelik eşçarın beher gayri mamul kentalı 505 ve çam odununun beher kentalı 13 kuruştur.

3- Şartname ve mukavelename projeleri parasız olarak Gülnar mühendisliğine, Mersin orman baş mühendisliğinden Ankarada orman umum müdürlüğünden alınır.

4- Satış 24-10-938 pazartesi günü saat 15 ,30da Mersin orman başmühendisliği dairesinde yapılacaktır.

5- Talipler teklif mektupları ile vesikalarını en geç saat 14,30 a kadar satış komisyonu reisliğine vermeleri şarttır. bu saatten sonra getirilen ve noksan olan teklif mektupları kabul edilmeyecektir.

6- satış umumî olup kapalı zarf usulile yapılacaktır.

7- Muvakkat teminatı 44 liradır.

8- Taliplerin şartnamede yazılı vesikaları getirmeleri lazımdır.

25-1-7-13

İlan

İçel Orman Müdürlüğünden

Mubammen vahit fiyatı
M3. D3 Cinsi Lira K,
130 çam ağacı 4 90

1-İçel vilayetinin silifke kazası dahilinde mali devlet ormanından 130 metre mikâp kerestelik çam ağacı satışa çıkarılmıştır.

2- çam eşçarının beher metre mikâp gayri mamülünün muhammen bedeli 490 kuruştur.

2- Şartname ve mukavelename projelerini görmek isteyenlerin Mersin orman baş mühendisliğine silifke orman mühendisliğine ve Ankarada orman umum müdürlüğüne müracaat etmeleri

4- satış 7-10-938 Cuma günü saat 15 de Mersin orman başmühendisliği dairesinde yapılacaktır.

5- Satış umumî olup açık artırma usulile yapılacaktır.

6- Muvakkat teminatı 48 liradır.

7- Taliplilerin şartnamede yazılı vesaiiki getirmeleri lazımdır.

24-30-2-4

İlk Okul Kitapları

938-939 Ders yılına ait ilk okul kitapları gelmiştir. izdihama mahal kalmamak için kitapların şimdiden tedarikini rica ederiz.

ŞEAD SAHİR SEYMEN

Uray Caddesi No. 41 Mersin

Isı yuva okulu

direktörlüğünden

Okulumuzun Ana ve ilk kısmın birinci sınıflarına talebe kabulüne başlanmıştır. Eski talebe velileri çocuklarını kayıtlarını yenilemek için tahriren veya şifahen müracaat etmeleri lazımdır.

Telefon ; No. (120)

5-7

Türk Hava Kurumu büyük Piyangosu

Altıncı keşide 11 Birinci teşrin 938 dedir

Büyük ikramiye 200,000 liradır

Bundan başka 40,000, 25000, 20000, 15000, 10000 liralık ikramiyelerle 50,000 ve 200,000 liralık iki adet mükâfat vardır.

Dikkat : Bilet alan herkes 7 birinci teşrin 938 günü akşamına kadar biletlerini değiştirmiş bulunmalıdır.

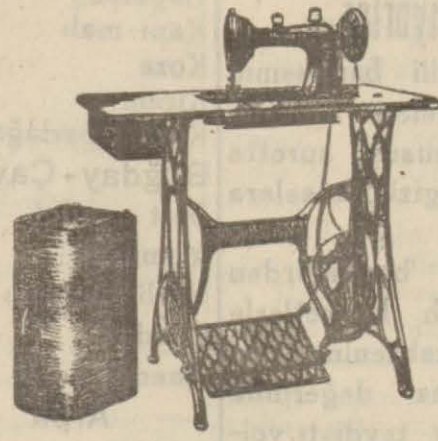

huskuvarna dikiş Makinaları

Dünyanın en sağlam en kullanışlı **en ucuz**

HUSKUVARNA:

El , Ayak , Dikiş ve Nakış , salon Elektrik ve hulâsa dikiş makinalarının her çeşidi ve istenilen yedek parçaları mevcuttur.

DİKİŞ MAKİNALARIDIR.

Huskuvarna ; İsveç çeliğinden mamul bütun aletleri garantili dünyanı en tanınmış ve en eski markasıdır.

HUSKUVARNA Nakış makinaları aynı şekilde ve aynı büyüklükteki diğer Dikiş makinalarından yüzde elli ucuzdur.

Tediyatta Büyük Kolaylıklar Gösterilmektedir.

Mersinde satış yeri Gümrük meydanında No. 12 **J. NADİR**

Türkiyenin belli başlı merkezlerinde şubeleri vardır

9-30

Yeni Me ;
Cenubun en çok
okunan ve tutunan
gazetesidir.

Yeni Mersin

Gündelik Siyasî Gazete

İçten ve Dıştan
günün en mühim ve
en taze haberlerini
Yeni Mersin
de bulursunuz.

Yeni mersin: 11 Yıllık fasılasız intişarında muvaffakiyetini halktan gördüğü rağbete borçludur.

YENİ MERSİN : Sizin Gazetenizdir. Dertlerinize dileklerinize YENİ MERSİN sütunları açıktır.

YENİ MERSİNİ : Okuyunuz ve Okutmaya çalışınız.

*****

YENİ MERSİN MATBAASI

Taba ait bütün işleri ucuz ve süratle yapar.

En yeni ve çok çeşitli harfleri Yeni Mersin Matbaasında bulabilirsiniz.

Her boyda istenilen harflerle **K İ T A P G A Z E T E** ve **MECMUA** Tabı yapılır.

Resmî Daire ve Müesseselere ticaret-hanelere ait her çeşit Defterler Evrakı matbua Fatura ve saire en nefis bir tarzda ve beğendirmek şartile yapılır.

Hariçten yapılacak siparişler kabul ve tez elden gönderilir.

Mersin: Yeni Mersin Basımevinde Basılmıştır

İ L A N

İkısat Vekâletinin 5 8.938 tarihinde intişar eden fiyat listesi mucip satışlarımız:

	Eb'adı	Fi
Tip II Seyhan bezi	75X36	6,30
„ VI Horuzlu bez	75X36	6,10
„ VI Şapka	36X85	6,70

- 1 - Satış peşin bedelledir.
- 2 - Bir balyadan aşağı satışlar için % 2 zam yapılır.
- 3 - Sif masraflarile balva ambalaj bedelleri müşteriye aittir.

Tarsusta M Rasim bey F.
müsteciri
Salih Bosna

Güven Sigorta Sosyetesı

Sümerbank Emlâk ve Eytam bankalarının kurumudur
TAM TÜRK

Ve en güvenilen sigorta şirketidir
Hayat, yangın, nakliyat, kaza, otomobil sigortalarını en mükait şartlar ve tediyeye kolaylıklarile yapar.

Mersinde Mümessili
VASFI ORGUN

İ L A N

CEYHANDA isalı köyü civarında Kenan paşa adıyla maruf 40 - 50 hektarlık eski öleğin dört beş bin dönüm çiftlik salıkur Talip olanlar Mersinde Şaban Çiftçi ve oğullarına müracaat etmeleri ilan olunur. 22 - 24 - 28

1 Liraya Fotograf makinesi

Bütün Dünyaca tanınmış (KODAK) markalı kutu ve körüklü makinelerimizin son modelleri geldi.
Haftada 1 lira ile kutu » 2 » » körüklü

bir makine elde edebilirsiniz.
Fotografçılarla amatörler için her nevi film melzeme ve ilaçlar her yerden ucuz ve bilhassa tazedir.

Saat ve Gözlük

Her cins cep, kol, masa ve duvar saatlerimizi tavsiye ederiz, fiyatları mütedildir. Fenni Zeiss markalı numrolu ve ayrıca güneş ve toz gözlükleri de geldi

SEDAD SAHİR SEYMEN
Uray caddesi No. 41 - Mersin
Taşra siparişleri acele olarak gönderilir.